

पतिव्रता सम्प्रदीप्तं प्रविवेश ऊताशनं । ततश्चित्राङ्गदधरं भर्तारं साऽन्वपश्यत् ।
विमानस्थं सुकृतिभिः पूज्यमानं महात्मभिः । चित्रमाख्याम्बरधरं सर्वाभरणभूषितं ।
विमानशतकोटीभिरावृतं पुण्यकर्मभिः । ततः स्वर्गं गतः पद्मी विमानवरमास्थितः ।
कर्मणा पूजितस्तत्र रमे स सह भार्यया ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि आपद्धर्मपर्वणि कपोतलुब्धकसंवादे अष्टाचत्वारिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४८ ॥

॥ भीष्म उवाच ॥ विमानस्थौ तु तौ राजन् लुब्धकः खे ददर्श ह । दृष्ट्वा तौ दम्पती दुःखादचिन्तयत तां गतिं ।

ईदृशेनैव तपसा गच्छेयं परमाङ्गतिं । इति बुद्ध्या विनिश्चित्य गमनायोपचक्रमे ।

महाप्रस्थानमाश्रित्य लुब्धकः पत्तिजीवकः । निश्चेष्टो मरुदाहारो निर्धमः स्वर्गकाङ्क्षया ।

ततोऽपश्यत् सुविस्तीर्णं हृद्यं पद्माभिभूषितं । नानापद्मिणीकीर्णं सरः शीतलजं शिवं ।

पिपासार्त्तोऽपि तदृष्ट्वा तृप्तः स्थान्नात्र संशयः । उपवासहृशोऽत्यर्थं स तु पार्थिव लुब्धकः ।

अनवेक्ष्यैव संहृष्टः श्वापदाभ्युषितं वनं । महान्तं निश्चयं कृत्वा लुब्धकः प्रविवेश ह ।

प्रविशन्नेव स वनं निगृहीतः स कण्टकैः । स कण्टकैर्विभिन्नाङ्गो लोहितार्द्रक्षितच्छविः ।

बभ्राम तस्मिन् विजने नानामृगसमाकुले । ततो द्रुमाणां महतां पवनेन वने तदा ।

उदतिष्ठत संघर्षात् सुमहान् हव्यवाहनः । तदनं वृक्षसम्पूर्णं लताविटपसंकुलं ।

ददाह पावकः क्रुद्धो युगान्ताग्निसमप्रभः । सज्जलैः पवनोद्भूतैर्विस्फुलिङ्गैः समन्ततः ।

ददाह तदनं घोरं मृगपक्षिसमाकुलं । ततः स देहमेवाचार्यं सम्प्रहृष्टेन चेतसा ।

अभ्यधावत बर्द्धन्तं पावकं लुब्धकस्तदा । ततस्तेनाग्निना दग्धो लुब्धको नष्टकल्मषः ।

जगाम परमां सिद्धिं ततो भरतसत्तम । ततः स्वर्गस्थमात्मानमपश्यद्विगतज्वरः ।

यच्चगन्धर्वसिद्धानां मध्ये भ्राजन्तमिन्द्रवत् । एवं खलु कपोतश्च कपोती च पतिव्रता ।

लुब्धकेन सह स्वर्गं गताः पुण्येन कर्मणा । याऽपि चैवंविधा नारी भर्तारमनुवर्त्तते ।

विराजते हि सा क्षिप्रं कपोतीव दिविस्थिता । एवमेतत् पुरावृत्तं लुब्धकस्य महात्मनः ।

कपोतस्य च धर्मिष्ठा गतिः पुण्येन कर्मणा । यश्चेदं शृणुयान्नित्यं यश्चेदं परिकीर्त्तयेत् ।

नाशुभं विद्यते तस्य मनसाऽपि प्रमादतः । युधिष्ठिर महानिष धर्मा धर्मभृताम्बर ।

गोप्नेष्वपि भवेदस्मिन्निष्कृतिः पापकर्मणः । न निष्कृतिर्भवेत्तस्य यो हन्याच्छरणागतं ।

इतिहासमिमं श्रुत्वा पुण्यं पापप्रणाशनं । न दुर्गतिमवाप्नोति स्वर्गलोकश्च गच्छति ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि आपद्धर्मपर्वणि कपोतलुब्धकसंवादे ऊनपञ्चाशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४९ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ अबुद्धिपूर्वं यत्पापं कुर्याद्भरतसत्तम । मुच्यते स कथं तस्मादेतत् सर्वं ब्रवीहि मे ।

॥ भीष्म उवाच ॥ अत्र ते वर्त्तयिष्यामि पुराणमृषिसंस्तुतं । इन्द्रोतः शौनको विप्रो यदाह जनमेजयं ।

आसीद्राजा महावीर्यः पारीचिञ्जनमेजयः । अबुद्धिपूर्वमागच्छत् ब्रह्महत्यां महीपतिः ।

ब्राह्मणाः सर्वएवैते तत्पुत्रः सपुरोहिताः । स जगाम वनं राजा दह्यमानो दिवानिशं ।